

Független Magyarország

Egy szám 12 Hét.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Mátyás király-tér 8. szám. Telefonszáma: 164.

DR. KNEZ LÉNYI DR. BAJAI ERNŐ

Előfizetési árak:

Helyben negyedévre 8 pengő Vidékre negyedévre 8 pengő

Egy szám 12 Hét.

Baja város társadalmi kulturporblémái.

A Független Magyarország részére írta: Schmidt Béla városi polgári iskolai tanár.

Oly kérdéseknek öhajtanék itt csupán néhány szóig terjedő érintéssel a mélyére nézni, melyek ha nem is újak, országos és helyi, kulturális sulyokkal mégis állandó aktualitásként döbbenek elénk. A jelentőségük sem csupán magábanvaló, hanem a magyarság új, kényszerű berendezkedésében egyetemesen nemzetivé nőtt.

Trianon a válságok hosszú sorát dobta elénk. Új feladatok ütköztek ki szinte ezer fejjel, gazdasági és szociális, erkölcsi és kulturális létkérdések s abban a csodálatos bizonyosságban, mellyel a magára eszmélt magyar életakarat utat vágott közöttük egy mindent beszefogó reorganizációnak, csupán a problémák felismerése rejtiük egyelőre. A megoldás külön-külön kérdése marad annak az építő munkának, mely a teljes decentralizáció gondolatával indult meg s ma már főleg a széleken, a végvárok egész sorával nehezedik a trianoni határra. Csak éppen megemlítem Pécs, Szeged, Debrecen, Miskolc, Eger, Győr, Sopron városokat. Aki figyelemmel kíséri a magyar vidék megmozdulását, bizonyára észrevette, hogy ezeknek a városoknak pezsztülő életében nagy kulturális próbálkozások szolgálatába szegődött mindaz, ami jóra való magyar szándékot bennük a revíziós gondolat kiteremt. És nagy a hőlesesség ebben a szinte ösztönös célkitűzésben. A kultúra és kultúrfejlődés csak olyan mértékben válhatik biztos fegyverré, amilyen mértékben a tartalma teljeseedik ki.

Már itt ki kell jelentenem, hogy ennek a cikknek egyáltalán nem az a célja, hogy a felsorolt városoknak gazdasági, földrajzi s különösen művelődési tekintetben átfogóbb szempontok szerint igazodó munkáját állítsa szembe azzal a tagadhatalan lendülettel, mely a mi különleges viszonyok közt is nagyvonalú programmal serénykedő városunk fejlődését biztosítja. Az ilyen összevetések sohasem helytállóak. Hiszen minden vidék sokszorú,

mindig más és más adottság szerint éli, alakítja a maga életét s az egyetemesen nemzetin kívül talán nincs még egy nézőpont, mely a fejlődés mélyén ható energiákat azonos elv szerint mérhetné össze. Van azonban egy nagy tanulság ezeknek a városoknak alkotó munkásságában s ez a szűkebb értelmezéssel kulturálisnak valót törekvések meizmosodása. Tudományos és szépirodalmi folyóiratok, nagyszerű sajtó, színházi élet, ujonnan alakult kultúregyesületek jelzik ezt az utat, melyen a magyar vidék egy szinte nemzetmentően egészséges decentralizáció ezer egy kérdésével birkózza töltet a maga külön élete felé. És itt talán nekünk bajainak is felkelene kissé figyelniünk.

Baja ilyen téren kimaradt kissé abból a gyűrűből, mely a trianoni határ mentén feszül a leszakított magyarság felé. Az okok rajtuk kívül állók ugyan, semmi esetre sem mentesítenek azonban attól a kettős szereptől, mely egyrészt a földrajzi fekvés folytán, másrészt egy csonka megye bangos és fájdalmas örökeként várul reánk. Ki tiltaná ki az irt, mely Pécs és Szeged között ásit, ha mi nem nyújtunk kezét innen a Duna mellől nyugat és kelet felé? Ki őrizze, ápolja, eddize azt a gondolatot, mely egy széttéphetetlen külön nagybácskai kultúregység hirdetőjeként tagad és biztat egyszerre? Mi is mint minden határmenti város, egy-egy stációját álmódjuk tovább a nagy magyar álmunk. Hagyományokat őrzünk, napsütéses buzatengert renetünk a lelkünk alján, a misszióink azonban csak ott, találkozik a magyar akarattal, ahol a mi magunkra maradt, befelé apostolokodásunk kifelé is élni kezd.

Szivesen állapítom meg, hogy városunk élete nem szűkölködik ily irányú igen komoly és sikeres kísérletekben. A zenekultúra meglepő tömörülést eredményezett s az a munka, melyet más irányban ugyan, de azonos céllal indított meg s folytat lan-

kadatlan telkesedéssel a Daloskőr, a Liszt Ferenc Kőr, sőt újabban a Filharmonikusok Társasága, nemcsak eredményeiben nagyszerű, de hatásában is mélyen szánító. Ugy képzelmű azonban, hogy városunk kulturális terebírása nem csupán egy irányban halad, hanem szélesebb, gazdagabb területeket is átívelő fejlődésre hivatott. Hiszen rengeteg intellektuális erő öröklődik fel ebben a mi siralmas széthullottságunkban, rengeteg készség és rátermettség, erkölcsi és szellemi tőke. Sok-sok megoldandó és megoldható feladat találná meg itt a maga rajongóját, ha fölfelelődt harcokkal indulhatna meg egyszer a küzdelem a közöny ellen, amely: mi vagyunk.

Kérdem most már, vannak egyáltalán oly feladatok, melyekért indokolt volna zászló alá hívniunk mindazokat, akik programszerű munkájukkal aláfesthetnék, kiszínezhethetnék egyrészt Baja gazdasági és szociális fejlődését, másrészt betölthetnék a határmenti városok önkéntelenül vállalt szerepét, azt a néma irredentát, amely a nagyobb kultúra jogán, egy ezer éves kultúregység védelmében épít láthatatlan hidakat az elszakítottak felé?

Nem akarok erre a kérdésre általánosságban tartott válasszal felelni, viszont részletekbe se bocsátko hatom. Minden kulturprogram munka közben fejlődik, alakul, terebélyesedik. A miénk is csak az alapvonalai határozottak, a kontárokon belül azonban az üres síkok ezer lehetőséget sejtetnek.

Rögönzött pontokba foglalva, minden aláhuzás nélkül sorolom fel azokat a feladatokat, melyek kiinduló pontként főbb irányvonalait jelölnék egy megvalósítandó programnak.

1. Könyvtár megteremtése.
2. Városi, illetve megyei muzeum megalapozása.
3. Összegyűjtése, vásárlása, legalább is feltározása mindazon muzeális anyagnak, melynek megjelölt terület a lelőhelye.
4. Baja város levéltári anyagának feldolgozása. (Baja monografiája)

5. Színházi, zenéi, irodalmi, tudományos, képző- és iparművészeti s liceális élet egységesítése.

Ernek a vázlatosan felsorakoztatott munkarepének bizonyára vannak hiányai. Nehézségei is lesznek. Ugy gondolom azonban, hogy a teljességnek ma még kevés a fontossága, a nehézségek megemésíthetők csak ezt a miénkát, mely Baján belül egy minden irányban fogékony szellemi élet kiépítésén fáradozik.

Nem a párogandókat, hanem a toborzásért, indokolt ez az írás. Régi, sokszor felvetett gondolatot élesítetek csupán, lehet, hogy időszerűtlenül, meglehetősen prognózissal, a szándék azonban, mely ezt a kísérletet indította, egyelőre inkább a gondolat ébrentartására, mint az eredményre irányított.

A tanítóképző tornaünnepélye.

Az évzáró tornaünnepélyek közül messze kiemelkedik ugy jelentőségével, mint sporteredményeivel a tanítóképző tornaverseny.

A szépen fejlett, izmos, egészsében jól kitornázott ifjúság szemet-lelket gyönyörködtető látványosságot nyújtott. A precizen végrehajtott csoportgyakorlatok, a nyújtón bemutatott tornaszámok, a versenyek átlagos és egyéni eredményei igazolják, hogy a tornázás vezetése jó kezekben van. Az annyira kívánatos kezdeményező szellemet jellemzi az intézet cserkészcsapatának bátor vállalkozása, mellyel teljesen erejükből fuvózenekart állítottak össze s az egész ünnepélyt zenével kísérték. A tanári karnak is meglepetés volt a fuvózenekar megjelenése.

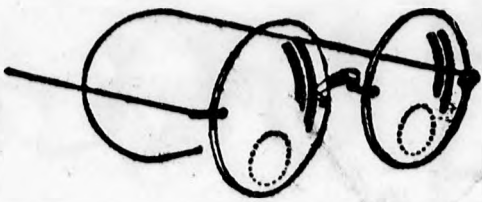
Nagy megnyugvással látjuk az, intézet kebeléből kikerülő generáció kezében a jövő magyar ifjúság, a leventék ügyét is.

Bizonyára ez az ifjúság az, amelyben a magyar Géniusznak kedve tellik.

A szép rendben, óramű pontossággal megtartott tornaversenyt Flóra Sándor és Stich Nándor — kik tornatanári teendőket is ellátták — rendezték.

FÜRDŐTRIKÓ UJDONSÁGOK
gyapjuból, flórból, milanaiból, klottból (női, gyermek, férfi)
Fürdőcipők, övek, gummi-sapkák stb.
FISCHER PÁL divatüzletében.

TENNISCIPŐK, TENNISPULLOVEREK
SZANDÁLOK, SZANDÁLCIPŐK
TORNACIPŐK, legolcsóbban
FENYVESI ÁRUHÁZBAN

„ULTRAL“ üvegek visszaadják az Ön **fiatalos látását** !!

Díjtalan bemutatás az egyedárusítónál.

Lázár Sámuel látszerész. Baja. Telefonszám: 272.

Tornavizsgák

A fiu felső kereskedelmi iskolások tornabemutatója.

A bajai állami fiu felső kereskedelmi iskola tanulóifjúsága június 5-ikén, kedden d. u. öt órakor tartotta tornavizsgáját szép érdeklődő közönség jelentétében. A tornabemutató eredménye a következő:

1. 100 m. síkfutás I. évf. 1-ső Veres Gyula 12 mp. 2-ik Páczek Béla 125 mp. II. évf. 1-ső Bálint Á 12 mp, 2-ik Foki Lajos 126. III. évf. Stenge K. 12 mp IV. évf. 1-ső Mateidesz 12 mp.

2. Súlydobás I-II. évf. 1-ső Markó 8'85 m. 2-ik Foki 882 m. III-IV. évf. 1-ső Stenge 10'4 m, 2-ik Fazekas 9'23 m.

3. Magasugrás. I-IV. évf. 1-ső Stenge 152 cm, 2-ik Garajszky 145 cm.

4. Diszkos I-IV. évf. első Stenge 3387 m. II-ik Allaga 31'70.

5. Távolugrás I-IV. 1-ső Veres 5'82 m. Távolugrás helyből 1-ső Stenge 2'89 m.

6. Gerelydobás I-IV. évf. 1-ső Garajszky 41'40 m, 2-ik Klarik 37'67 m.

4-szer 100 m. staféta 1-ső a IV. évf. csapata. Jászlits-Monigl Imgrund-Stenge — idő 50'8 mp. Összes pontszám 62 pont.

Nagyon meg van törve a bátmonostori orgyilkos.

Jelentéktelen epizód volt az a városi közigazgatási bizottsági ülésen, amit alább elmondunk. Az ülésen Balku Gyula főispán kérdést intézett Gramling Kornél ügyészségi alelnökhöz.

Balku főispán: Az a gyilkos, aki orvul lelőtte dr Monostori Gyula ügyvédet, itt van a fogházban?

Gramling ügyész: Igen. Itt van. Nagyon megtört már eddig is a fogságban.

Balku főispán: Elhiszem, mert a fogházban nem olyan jó a koszt, mint otthon.

Gramling ügyész: Nemcsak ezért, hanem azért is, mert a fogházban nem lehet inni. Már pedig Németh István szeretett nagyokat inni és mulatni. Az ügyében huzamosabb ideig szünetelt a vizsgálat, a vizsgálóbíró beteg. A jövő héten azonban bejön a vizsgálóbíró és befejezi ebben az ügyben a vizsgálatot.

A szerb-bácskai pokolból.

Az ötletes szerb főispán magyar üldözése.

Vildovics Antal, a Macedóniából Bácskába helyezett főispán, tudvalevőleg rendeletet adott ki, mely szerint a városok rendőrfőkapitányságai nem adhatnak ki többé utlevelet, hanem kizárólag a főispáni hivatal és pedig annyi mindenféle okmánnyal felszerelve kell ezt az utlevelet kérni, hogy április 9. óta, amióta ez a rendelet érvényben van, egyetlenegy utlevelet nem állított ki a főispán. Elintézését is még csak két utlevél ügye nyert, a többi kérvényre nem is felelt. A két elintézés külön szobrot érdemel a bürokrácia országában, csakhogy valószínűleg nem bürokratikus ostobaságból eredtek, hanem nemzetiségi üldözésből, hogy a Bácska polgárai külföldre ki ne mehessenek. Mert ha külföldre járnak, hazamenet egyre kevésbé fognak tetszeni nekik az állapotok. Az első kérvényező egy szenttamási gazda azzal az elintézésrel kapta vissza kérvényét, hogy tanulja meg helyesen a

szerb nyelvtant, mert szerbül nem azt kell írni, hogy „U Amerika“, hanem, hogy „U Ameriku“ Került pedig ez a kioktatás a magyar gazdának kétszáz dinár bélyegköltésébe. A második elintézés most érkezett meg a militicsi jegyzőhöz. Egyik militicsi kereskedő stírgós külföldi utra kért utlevelet, beszerezte a rengeteg mellékletet, felbélyegezte szabályszerűleg és a jegyző tanácsára még külön öt dináros tartományi bélyeget is ragasztott rá, mert sohasem árt az óvatosság. A rendelet ezt a bélyeget nem kötötte ugyan ki külön, de hátha közben eszébe jut a főispánnak ezt is kérni. A kereskedő kérvénye azzal az elintézésrel érkezett vissza, hogy a főispáni hivatal elutasította a kérvényt, mert öt dinárral több bélyeg volt rajta a szükségesnél. Az öt dinárt fizesse vissza a községi jegyző készpénzben a kérvényezőnek, — többi bélyeget természetesen felbélyegezték, így tehát nem

használható ez a százkilencvenöt dinárnyi bélyeg újra. Öt dinárt azonban legalább visszakapott. Mondja még valaki, hogy nem teremnek ötletek a Balkánon. Közben Jugoszlávia eltörölte a vizumkényszert a Csehországgal való relációban.

— **Cserkészavatás.** Az 560 számú IV. Károly király cserkész csapat június 10-ikén, vasárnap d. u. fél 5 órakor a városi polgári fiúiskola udvarán cserkészavatót tart. A cserkészcsapatparancsnoksága nem bocsát ki ez alkalomból külön meghívókat, hanem a két bajai napilap útján hívja meg az avatásra a cserkész barátait.

— **Megyei központi aljegyzőből — Nagybaracska főjegyzője lett.** Az elmúlt napokban töltötték be Nagybaracska község megüresedett főjegyzői székét, amelyre egyhangú választás folytán dr Nagy Gábor megyei aljegyzőt, volt bácsalmási szolgabíróvá választották meg. A legutóbbi megyei közigazgatási bizottsági ülésen a bizottság tagjai melegen gratuláltak dr Nagy Gábornak megválasztásához. Nagy Gábor kijelentette tudósítónk előtt, hogy a községi főjegyzői állást megválasztásának jogerőre emelkedése után elfoglalja.

— **A leventéket az első segélynyújtás szabályaira is kioktatják.** A kultuszminiszter értesítette a szegedi kereskedelmi és iparkamarát, hogy a legközelebbi levente vezető-oktató tanfolyamra az első segélynyújtás gyakorlati oktatását, mint szakanyagot szintén felvette a levente oktatás keretébe.

— **Magyarországi Munkás Rokkant Egylet** bajai fiókja holnap, június 10-én d. u. 3 órakor a Katolikus Legényegylet Árpád uccai helyiségében taggyűlést tart, melyre a tagokat meghívja.

— **A Polgári Olvasó Egylet közgyűlése.** A Bajai Polgári Olvasó Egylet holnap, június 10-én d. u. 3 órakor, határozatképtelenség esetén június 17-én ugyan csak d. u. 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlés tárgya Drescher Lajos volt egyesületi elnök házrészjegyzésének a megváltása.

KATTARINKA

Szandalettek
Vászoncipők
Szandálok

Nagy választékban egy, hétlig leszállított áron.

Még

2

napig!

Grand Colosseum Cirkusz Czája

Általános közkívánatra még két napig, szombaton és vasárnap marad Baján, új változatos műsorral.

Szombaton, jun. 9-én este fél 9-kor nagy Sport előadás, az összes attrakciók fellépte. — Vasárnap, június 10-én két utolsó előadás délután 4 órakor mérsékelt helyárrakkal a teljes esti műsorral.

Este fél 9 órakor Utolsó bucsuelőadás. — A teljes nagy műsor. Szenczlós vendégfellépések! Eddig nem látott attrakciók!

T
CSEH
Fával égelt
préselt ny
hatsarko
kiskony
kuttég
ujlak
hód
ho
c
CEME
Diszes ceme
nagyobb
egy szerű
salaklap
m o z a i
betonlap
beton és
betonsz
kutgyúr
kütred
kutme
esőviz
ceme
beton
itató
dis
láb
str

ÉPÍTÉS
1^a darabos,
duna- és b
biber elsz
fehér és
fehér és
elszigetel
cement
portlant
stuccat
kátrány
dolom
kavics

Elvállal
és bárminő
A legjut
áron helys

GRÜ
TÁ
Tel
Városi
Tűr I
Tele

— **A Délibáb Kamara Társulat műsora.** A Délibáb Színház Társulat tagjai: Hadházy Camilla, Kertész Lili, Mátray Irén, Boray Lajos, Radócs Ferenc és Szőke Kálmán igazgató ma, szombaton és holnap, vasárnap este fél 9 órai kezdettel a Központi Szálloda színháztermében irodalmi egyfelvonásos darabokat, vígjátékokat, tréfás jeleneteket mutatnak be. Minden színpadon külön színdarabnak a címét előbb konferanszier jelenti be. Erdemes lesz meghallgatni ezeket az előadásokat, mert mind a két napon más műsört mutatnak be.

— **Eljegyzés.** Bórcsők Manikát eljegyezte Farkas Andor. (Minden külön értesítés helyett!)

— **Gara község rémnapja.** A garai itéletidőről közöltünk már részletes tudósítást. Eddigi értesítéseink kiegészítéséül még a következőket jelentik Garáról: A szerdai jégverés következtében a bajai biztosító társulatoknál hatezer hold földet jelentettek be, amelyeket elvert a jég. Azonkívül sok kárt okozott a vihar, az eső és a hideg is. Garán olyan nagy jég hullott, hogy egy ember is megsebesült: a jégdarabok rengeteg szárnyast, sőt négy lábu jászágót is agyonverték. Így három sertést is. A bajai fakeskedésekből egész napon át hordják ki a cserepet. A garai pénzügyi laktanyára egymagára huszezer cserép kell.

— **A Ker. Ifjak Egyesületének közgyűlése.** A Bajai Kereskedő Ifjak és Magántisztviselők Egyesülete holnap, június 10-én d. e. negyed 11 órakor tartja évi rendes tisztújító közgyűlést a Nemzeti Szálloda dísztermében. Határozatképtelenség esetén egy órával később, negyed 12 órakor ugyanott a megjelent tagok számára való tekintet nélkül tartják jogerős határozattal a tisztújítást ezzel a tárgysorozattal: 1. Elnöki jelentés. 2. Pénztárnoki jelentés. 3. Régi tisztikar és választmány felmentésének megadása. 4. Az új tisztikar és választmány megválasztása. 5. Esetleges indítványok, amelyek legalább három nappal a közgyűlés előtt Klein Emil egyesületi elnökhöz nyújtandók be. — Ezen az ülésen a tragikus körülmények között elhunyt dr. Monostori Gyula ügyvéd-ügyész helyett új egyesületi ügyészt választanak, még pedig dr. Fischhoff Zsigmond ügyvédet, aki tovább fogja vinni az egyesületet a város ellen az egyesületi székház tulajdonjogáért. A tagokat kéri, hogy lehetőleg mindenki jelenjen meg a közgyűlésen.

Megjelenik Csonka-Bácska cím- és névtára. Régi hiányt pótló munka hagyja el — értesülésünk szerint — a közeljövőben a sajtót: „Bácsmegei Csonpas” címen egy mű kerül a könyvpiacon, amely nem csak lokális jelentőségű, hanem országos viszonylatban is fontos közgazdasági esemény. Ez a könyv több mint 40.000 olyan címet, nevet, foglalkozást, lakcímet és adatot gyűjt össze, amelyre mindenkinek, úgy Bácsmegeyben, nemkülönben az ország más részeiben lakóknak szükségük van, hogy ez által az egymáshoz való közzeledést, a megismerést és magát a fogalmat, az ipart, a kereskedelmet előmozdítsa. „Bácsmegey Cím- és Névtára” közli vármegyénk: állami, megyei, városi, községi, a nyilvános és magánvállalatok tisztviselőinek név- és lakjegyzékét, az iparosok, kereskedők cím- és lakjegyzékét, lakhely és szakmák szerint csoportosítva. A cím- és lakjegyzék pontos és lelkiismeretes munka eredménye és így teljesen megbízhatók lesznek. A tartalmas, csinos kiállítású könyv első kiadása csak korlátozott példányszámban kerül forgalomba, miért is annak mielőbbi előjegyzését és érdekeltek szives figyelmébe ajánljuk.

— **Átutazott Baján D'Orange a lovagló francia hölgy.** Szerdán d. u. Bajára érkezett lóháton D'Orange francia kisasszony, aki egyetlen sajtó paripóján Párisból Bukarestbe lovagol és vissza s közben megsabott utirány alapján érinti az utbaeső államok fővárosait s kisebb városait. A kisasszony érkezését előre jelezték Kalocsáról, úgy hogy a fogadtatására Gagel huszárszázados vezetésével a helyőrség tisztikara fogadta egy bajai urilánnyal, Klein Klárával, aki szintén eléje lovagolt D'Orange kisasszonynak. A kisasszony bajai tartózkodása alatt a város vendége volt. A Nemzeti Szállodában szállt meg s a lovát, mely szintén a város vendége lehetett volna, mert hisz el akarták helyezni a városi istállóban, — nem engedte: maga költötte be a Nemzeti Szálloda istállaiba s maga aljazott meg a lónak s adott neki enni. A francia hölgy fekete lovagló kosztümben volt, nagy, bő, huszártemestéri eszímában és keménykalapban. Nem is öltözött át, de nem is öltöztetett volna át, mert semmi csomagja nem volt, csak az, amit magán hozott. Utána lement a Sugovica sétányra és egy bajai pénzügyi tisztviselővel angol nyelven elbeszélgetett. Csak franciául és angolul beszélt az idegen hölgy, aki este megvacsorázott a Nemzetiben és este 11 óráig volt együtt egy társa-

NE MONDJA!
A KERESKEDŐNEK
KÉREK GUMMITALPÚ
VÁSZNOCIPŐT, HANEM

MONDJA
RÖVIDEN
"KÉREK DORCO CIPŐT"

ELSŐRENDÜ ÉS OLCsó

sággal: utána pihenni tért és vasárnap reggel lován tovább ment délre Jugoszlávia felé. Valószínűleg Szabadkára ment.

— **Meghalt a bajai Herzfeld cég egykori üzletvezetője.** Az elmúlt héten Budapesten meghalt Müller Dániel volt szabadkai, majd szegedi kereskedő. Müller Dániel a patriarchák korát érte el, mert 87 éves volt, amikor lehunyta szeméit. Egyébként dr. Molnár Jenő írónak, a Borszem Jankó humorisztikus hetilap felelős szerkesztőjének az édes apja volt. A nyolcvanhétéves öreg ur a múlt század 60-as-70-es éveiben Bácska egyik legnagyobb üzletházának, a bajai Herzfeld cégnek volt egyik üzletvezetője, azután pedig Szegeden telepedett le véglegesen. Baján még élnek idős emberek, akik visszaemlékeznek Müller Dánielre, a szegediek Dani bácsijára, mert ott meg ő volt mindenkiné a Dani bácsija. Nagypapa, Müller Farkas alapította meg a szabadkai zsidó elemi iskolát és ő oktat a elsőnek francia nyelvre a dasgizdag bunyevác családok gyermekeit.

— **Még két napig marad Baján a Czája cirkusz.** A Czája-féle Colosseum cirkusz közkívánatra még két napig marad Baján. Ma, szombaton este szenzációs új számokkal és fellépésekkel nagy sport előadás lesz. Az artista atlétika legbámulatosabb produkcióit elevenítik a közönség elé. Vasárnap délután négy órakor teljes esti műsorral ünnepi előadást rendez a cirkusz mérsékelt helyárok mellett. A gyermekek félhelyarat fizetnek. Vasárnap este pedig utolsó nagy busuelőadással bucsuzik a Colos-

seum cirkusz a bajai publikumtól. A vasárnap esti előadás az összes számokat műsorra tűzik s bemutatják a közönségnek. A Czája cirkusz ma az egyetlen nagystílusú cirkusz az országban, amely igazán elsőrendű artistákkal és bohócokkal rendelkezik. Minden száma ötletes és sikerült s minden előadása szenzációs. A Czája cirkusz igazán megérdemli a közönség pártfogását.

— **Nem ütközött össze a Mavart-autóbusz.** A Bajai Újság azt írta legutóbb, hogy a Sükösd felé haladó Mavart-autóbusz összeütközött egy bajaszentistváni kocsival, amely szintén Sükösd felé haladt. A parasztkocsin Koch András bajaszentistváni lakos ült a feleségével, kislányával és Jäger Jakab bajaszentistváni bognár iparossal. A kocsi felborult, a lovak elvagdódtak és a kocsiutól a kocsi alá kerültek. A B. U. szerint a Mavart-autóbusz továbbhaladt s az előfutó polgároknak kellett a szegény felborult utasokat a kocsi alól kimenteni, akik közül a lába törött Jäger Jakabot dr. Hévízy Tivadar vette orvosi kezelés alá. Evvel a hírrel kapcsolatban a Mavart azt a tényállást közli, hogy nem igaz az, hogy a Mavart-autó bármilyen kocsival is összeütközött. Ellenben az igazság az, hogy ha történt összeütközés és felborulás, akkor azt egy velük szembe jövő magánautó okozhatta. Amit a süködsi csendőrség is igazol.

MAKÓI FIUINTERJÁTUS
MAKÓN. Felvételtnek kereskedelmi, gimnázista, polgári tanulóknak felvételi kútiónség nélkül. — Évi díj 630 pengő. — Jelentkezés július 15. — Prospectus.

U-R-A-N-I-A

Június 9-én, szombaton d. u. 6 és este fél 9 órakor.

Egy világváros bűnei.
Filmregény 8 felvonásban. — F.: DOROTHY GISH.

Ezenkívül:
A tenger sántája.
Egy híres fegyvercsempész kalandjai 10 f. — Fősz.: JOHN GILBERT, JOAN CRAWFORD. — Híradó.

Kellemes idő esetén az esti előadást a kert moziban tartjuk meg.

Június 10-én, vasárnap d. u. fél 4, 6 és fél 9 órakor.

A közkezdelt cowbojhős **TOM MIX** ujdonsága
A VÖRÖS LOVAS
Izgalmas vadnyugati történet 7 felvonásban.

Ezenkívül:
Több, mint szerencse
Falrengelő vígjáték 8 felvonásban.

CSEH
Fával éget...
CEMEN
Diszes ceme...
ÉPÍTÉS
darabos...
Elvállal...
és bármind...
A legjut...
Aron helys...

BANÁN-BEHOZATAL

ÉRETI NÓUGATINDIAI BANÁN
A LEGJOBB TAPLALÉK

B.P. TELEFON: 982-85

— **Bélrenyhesség**, gyomor- és béllhurut, a vastagbéllel kezdődő megbetegedése, vakbélgyulladásra való hajlamosság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan és fájdalom nélkül megszünteti a hasi szervek pangását. Sok évi kórházi tapasztalat igazolja, hogy a **Ferenc József** víz használata a bélműködést kitűnően szabályozza. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

x **Balaton** gyermeküdülő 5—15 éves fiúk és leányok részére. Gondos felügyelet. Német társalgás. Sport. Felvilágosítást nyújt: Dr. Pásztor József okl. középiskolai tanár neje, Budapest, VI., Munkácsy u. 21., félemelet. 2. Telefon 290-00. Prospektus.

A Remington Irogép R-T.
demonstratív irodagép-
kiállítása.

Teljesen amerikai szellemet áru el az a nagyszabású gépkiallítás, melyet a világhírű amerikai Remington Irogép Részvénytársaság Baján vasárnap a Kereskedelmi Kaszinóban fog rendezni.

A Remington Irogép R-T. budapesti vezetősége amerikai stílus propagandát állított fel, melynek hivatása az, hogy a közönséggel az irodagéptechnika legújabb és legnagyobb alkotáseit megismertesse.

Az irodagépek bemutatóján a Remington Irogép R-T. nagystylly kiállítást rendez, melyen kb. 20 író-, számoló-, másológép különböző stílusait mutatja be.

Az irodagépek bemutatója teljesen díjtalan és érdeklődőket szívesen látanak.

Minden géptechnikai kérdésben készséges felvilágosítást nyújt Hegedűs Lajos okl. mérnök, a Remington Irogép R-T. mérnöke. A Remington irodagépek képviselője Baján Fränkl és Horváth cégnél van elhelyezve.

**Garanciával
nickelozunk**
**D'ent István
és Fiai**
Baja, Szent Antal ucca 46.

LISZKA FERENC és TÁRSA
szobafestő és mázólvó elvállal
szobafestést, mázólvást és tapétázást
elsőrendű kivitelben és szolid árak.
Műhely: Régi gőzfürdő épület.

Dr Szegő Szenatorium Abbazia. Közvetlen a tenger partján, saját tengeri- és homokfürdőberendezések. Laggiás szobák. Modern komfort. Folyóvíz és meleg víz a szobákban. Valamennyi gyógyfürdő. Nincs orvos kényszer. Újraemelt fekvő csarnokok, tenniszpálya. Teljes ellátás 35 ártól. Elkülönített gyermekosztály az összes hygienikus berendezésekkel felszerelve. Vizsgázott gyermekkezelés. Modern testkultúra. Fekvő és erősítőkurák. Ot even felüli gyermekek kíséret nélkül is. Főorvos: Dr. St. Tomassich, belgyógyász és gyermekorvos specialista.

MOZI.

EGY VILAGVÁROS BÜNEL

Az életrekelő angol filmgyártás egyik legszebb alakítása kerül szombaton a közönség elé. Főszerepében a bájos Dorothy Gish tökéletes művészettel játszik. Az előkelő londoni társaság színpompás élete nagyszerű ellentétet nyer a szegénynegyed nyomortanyáinak sötét képeivel.

Ugyancsak szombaton kerül bemutatásra A TENGHER SÁTÁNJA c. film is. A tenger sátánja nem sáttár. Semmi ördögi vonás nincs benne, sőt határozottan lovagias jellemű férfi. E szerepet John Gilbert játssza, markáns, férfias egyénisége pompásan harmonizál a főhős karakterisztikumával.

A VÖRÖS LOVAS.

Vasárnap mutatja be az Uránia e pompás vadnyugati film-újdonyságot. Amit Tom Mix, a népszerű cowboy-színész e filmjében produkál, az valóban utolérhetetlen. Ugyancsak a vasárnapi műsor attrakciója a „Több, mint szerencse” c. kitűnő humoru vig-

játék is, melyben Marion Nixon a bájos vigjáték primadonna méltán rászolgál a közönség szeretetére.

Burgonya
olcsóbb mint máshol.
Rózsa, Ella,
Woltmann

Kitűnő minőségű kézzel válogatott egészséges étkezési burgonya
házhöz szállítunk.
STEIN
Patak ucca 4. szám alatt.

Allandóan friss, meleg ételek a

Központi
Pinceben.

Borju pörkölt	50 fill.
Savanyu tüdő	50
Piritott borjumáj	50
Vesevelő	50
Velő tojással	50
Pár virsli tormával	50

Frissen csapolt Dréher sör!

Közel 50 éve szívesen használják

Majtinszky Lajos

szemüvegeit.

O. vosi receptre
és anélkül ké-
szülnek**Zeiss** Punktái
szemüvegek,ha köök, fűzők és gumiharisnyák.
Külön próbaterem. — Speciális egészség-
ügyi anyagok és illatszerek.

Külön női kiszolgálás.

Üzletemet a szomszéd Pollermann-házba helyeztem át

Saját készítményű
**stukaturnád, szeg,
kátránypapír**
legolcsóbban kaphatók
UTRY Pál Fiainál
Erzsébet kir. u. 98. Telefon 280.

Bajai Cementárugyár R. T. Baja.

Gyártelep: Világos u. 8. (Állatvásártér) Iroda: Dr. Bajai Ernő, Haynald u. 13. Telefon 225

Ártánya kitűnő minőségű gyártmányait: mozaiklapokat, cementlapokat, cementcserepet, kutgyűrűket, cementcsöveket minden méretben, betonkerítések és mindenféle cementút. — Műkőmunkák szakszerű kivitelben. — Allandó raktáron: Uszodi dunakavics, cement, műközuzalék, cementfesték.

Kaposvári Turul és a Bajai Sport Egyesület találkozása.
 Vasárnap fejezik be szereplésüket a bajai csapatok. A forduló utolsó mérkőzése lesz a bajai pályán a Kaposvári Turul és a BSE. -MTE. oldboy csapatai között. Ez az első forduló a ki-sorsolt két hordó sörért. Kezdeté fél 4 órakor.

Saját készítményű sodrony ételborító, ételszekrény és szunyoghálószövet kapható **UTRY Pál** Fiainál, Erzsébet kir. u. 58. Telefon 280.

Eladó ház.
 A Tóth Kálmán ucca 19. sz. a lévő nagy családi ur ház, amelyhez 935 négyszögöl beltelek tartozik, azonnali beköltözéssel eladó. A házban van öt szoba, hal, fürdőszoba és minden mellékhelyiség, azonkívül van egy csukott és egy nyitott kocsiszín, istálló, kocsiszoba, nagy gazdasági udvar és kert. Érdeklődni lehet ugyanott

Legkedvesebb ajándék a virág.
 Nagy választék a Virágvilágban.

Fehérló u. 2 sz. ház, melyben egy régi jó menetelű vendéglőn kívül még 3 szobából a mellékhelyiségekből álló lakás is van, szabadkézbe eladó. Érdeklődni lehet dr. Scharpf Andor ügyvédnél. A ház 1928. november 1-ére beköltözhető.

TÉGLA LESZOLCSÓBBAN
MOHÁCSI ROSENTHAL ÉS DUNASZEKCSÓI, DÉLMAGYARORSZÁGI LEGNAGYOBB TÉGLAGYÁR BÁCSEMEGYEI EGYEDÁRSÍTÓJÁNÁL:
POLLÁK JÓZSEF fakereskedőnél kapható.

Szavatolt vegytisztá idel pergetésű **m é z e t** bármily mennyiségben vásárol. Szállít **műlépet** és az összes méhészeti segédeszközöket az **ORSZÁGOS MAGYAR MÉHÉSZETI EGYBÜLET VEZÉRKÉPVISELE, Budapest, IX. Bakáts ucca 8.**

Figyelem! Nagy **Royal és portable** írógépek Baja és környékének képviselője. **Engelmann Testvérek** rádió és írógép és műszaki vállalatánál, Arany János ucca 2. (Drescher ház) Rádiókészülékek, detectoros vevők és alkatrészek legújabb típusokból nagy választékban. Kérjen árajánlatot és díjtalan bemutatást.

REMINGTON IRÓGÉP R T.
 1. hó 10-én, vasárnap d. e. 9-től d u 6-ig a Kereskedelmi Casino helyiségében demonstratív gépkiallítást tart, ahol a következő legmodernebb gépeit mutatja be:
 Reming'on Portable írógép
 Remington Közigazgatási írógép
 Remington 12-es rovatabulatoros, zajtalan írógép
 Remington műszaki tízedes tabulatoros írógép
 Remington Noiseless teljesen hangtalan írógép
 Remington Electric, villamos írógép
 Dalton amerikai összeadó-gépi és elektromos üzemi
 Marchant amerikai számológép kézi és elektromos üzemi
 Remington Rotary közfogy sokszorosító-gép
 Remington Red Seal kézi sokszorosító-gép
 Spool-O-Wire amerikai fűzőgép
 Line-a-Time amerikai fogalmazványtartó
 A gépszállítás díjtalan. A gépszállítás díjtalan.
 Minden érdeklődőt szívesen látunk.
REMINGTON IRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
 Propaganda-osztály.

Ha tapétáztatni akar **nézze meg** Hantos testvérek r. t. Budapest, **tapéta-mintáit** Majorcsics Szilveszternél Baja, Hunyadi J. u. 5.

Minden Citroen alkatrész összes típusokhoz **F I S K** pneumatik. NAGY JÓZSEF Budapest, Andrássy-ut 34. Tel.: 221-97. 285-23.
 2 és 3 szobás uccai lakás augusztus 1-re kiadó, azonkívül ugyanott egy 6 személyes csónak eladó. Budapesti-ut 15.

ÉRTESETÉS Tisztelettel értesítjük az igen tisztelt építész, kőműves és építető urakat, hogy Baján, **Mátyás király tér 8. sz. alatt mészlarusító telepet létesítettünk,** ahol prima, szép fehér, válogatott kőmentes, darabos meszet hozunk forgalomba bányai árban. — Ár és minőségről győződjenek meg. Kapható azonkívül: **kőpor, biber, cement, gipsz, szigetelő lemez.** Tisztelettel: **MAGYAR ÁLTALÁNOS KŐSZÉNBÁNYA FELSŐGALLAI MÉSZELÁRUSÍTÓ TELEPE**

Üzletszerzésre alkalmas urakat magas jutalékkal és fix átalánnyal keresünk. Kez-dőket kioktatunk. Ajánlatokat „Biztosító” jelligére referenciák megjelölésével a kiadóhivatalba kérünk.

Kiadó üzlet-helyiségek. Baján, a piac téren kisebb-nagyobb üzlet-helyiségek azonnali beköltözéssel kiadók. Cím a kiadóhivatalban.

SINGER varrógépek rég bevált jó minőségben. Kedvező fizetési feltételek. **SINGER VARRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BAJA,** Erzsébet kir. u. 10

Festék jó, olcsón csak **Tánczos Ernő** szaküzletében. Baja, Erzsébet királyné u. 5. sz. Telefon 85.
 Olaj- és zománctfesték minden színben, linoleum és borostyán padlófesték, parkett-beeresztő és fényesítő, sárga és fehér viasz, parafin parkett-kefék nagy választékban. — Nagytakarításhoz: Brunolin, terpentín, benzín, sósav, szóda, szappan, lugkő, sikárkefe és mindenféle háztartási cikkek. Amerikai légy- és rovarirtók. Amerikai impregnált fém-, cipő- és butortisztító ruha. — — — Salan fertőtlenítő. — — —
Csónakfesték és csónaklakk legjobb minőségekben.

BUTOR

12 havi részletre beszerezhető

Szabó Ferenc

Autóüzemeltető Baján, Bartók u. 4.
Autóüzemeltető Kossuth Lajos u. 11.
Telefon: 240.

RENAULT

autóautó, teherautó

a legmegbízhatóbbak.

Képes fizetési feltételek. — Részletes felvilágosítást készséggel nyújt és a kocsi megtekinthető a képviselőnél.

SAFIR JÓZSEFNÉL

Baja, Tóth Kálmán u. 19. — Tel. 331.

Komoly érdeklődővel próbautat csinálók.

ÉRTESETÉS Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy a régi és közismert sajtó házámban lévő **szálló és vendéglőmet**

megnagyobbítva és a mai igényeknek megfelelően átalakítva és berendezve (étterem, kertelviség, bejárat a kapun és olcsó hálószobák) újból átvettem és azt vóm: **RIAVETZ JÁNOS** közreműködésével megnyitottam, ahol is személyes vezetésem alatt jó magyar konyhán kívül kitűnő fajcokor és állandóan frissen csapolt kőbányai sör áll az i. t. vendégeim rendelkezésére.

Elfogadok havi étkezéseket, (kosztos) társas és lakodalmi ebédek és vacsorák rendezését. Minden pénteken halpaprikás.

Fő törekvésem oda irányul, hogy pontos és előzékeny kiszolgálással megugy a helybeli, mint a vidéki n. é. közönség elismerését kiérdemeljem és kérem szíves partfogadásukat.

Baja, 1928. évi május hó.

Kiváló tisztelettel

ÖZV. KNIPF ADÁMNÉ
Várady érsek ut 11. sz.

Balatoai bordás

csónakok

kiárúsítás miatt minden elfogadható áron eladó.

Ugyszintén a

gyermek kocsikat

is kiárúsítjuk darabonként 18 P-től kezdve felfelé.

BOHNER ÉS TÁRSAI cégnél, BAJA
Erzsébet királyné u. 6. — Telefon: 286. sz. — Kérjen árjegyzékelt

Könnyű, törhetetlen, viharálló, fagy, víz és tűzmentes a valódi Hatschek-féle **Eternit.**

Javításmentes az **ETERNIT** háztető.

Kapható:
Kizárólag **Goldschmidt Lajos** fatelepén, Baja, Sugovica part

TÉGLA: MOHÁCSI és DUNASZEKCSŐI napi árban.

Nyomatott a Corvin-nyomda gyorsajtóján Baján.

Új típusú amerikai autók leszállított árban

Morris Cowley

4 kerékfészes nyitott luxus személyautó, komplett felszerelés, rendkívül erős, kitűnően párnázott és kényelmes üléssekkel, amerikai tetővel **7900P**

Morris Oxford

4 kerékfészes nyitott, jóbus személyautó, garaggon felszerelve, rendkívül erős, amerikai tetővel **9000P**

Kényelmes fizetési feltételek!

Felvilágosítással szolgál!

SALAMON SANDOR, Baja.

Telefon 157.

Telefon 157.

A m kir kereskedeműgyi minisztérium K. M. 69561—1926. V. sz. alatt engedélyezett

Szekszárd r. t. város autóbusz-üzemének

MENETRENDJE.

Érvényes 1928. évi június hó 1-től.

Szekszárd—Tamási-ut.

Indul	Állomás				Km.	Erkezik			
	O	P	O	P		O	P	O	P
6 40	15	00	▼	Szekszárd vasútállomás	—	8	30	17	37
6 54	15	14	▼	Siógárdi utelágazás (Leányvár)	6	8	16	17	24
7 10	15	30	▼	Harc	12	8	00	17	06
7 33	15	54	▼	Zomba	16	7	37	16	43
7 38	16	01	▼	Dörnyösi	17	7	32	16	38
7 50	16	17	▼	Kety	22	7	20	16	28
8 06	16	33	▼	Tevell ut	27	7	04	16	10
8 11	16	38	▼	Murgai ut	28	6	57	15	54
8 31	16	58	▼	Högyész	34	6	49	15	40
8 50	17	17	▼	Szakály Högyész vasútállomás	38	6	30	15	20
8 55	17	22	▼	Szakály	39	6	25	15	25
9 20	17	47	▼	Tamási	53	6	00	14	50

Szekszárd—Dunaföldvár.

Indul	Állomás				Km.	Erkezik			
	O	P	O	P		O	P	O	P
6 40	15	15	▼	Szekszárd vasútállomás	—	8	54	15	12
7 01	15	36	▼	Mözs	9	8	33	14	51
7 10	15	45	▼	Toina	13	8	24	14	42
7 42	16	27	▼	Dunaszentgyörgy	26	7	52	14	09
7 50	16	35	▼	Csámpa puszta	30	7	42	13	59
8 05	16	50	▼	Paks	37	7	24	13	41
8 20	17	05	▼	Dunakömlőd	42	7	09	13	24
9 14	17	59	▼	Dunaföldvár	60	6	15	12	30

Szekszárd—Bonyhád-ut.

Indul	Állomás				Km.	Erkezik			
	O	P	O	P		O	P	O	P
6 40	14	30	▼	Szekszárd vasútállomás	—	8	45	17	00
6 54	14	44	▼	Agárdi ut	5	8	31	16	46
7 17	15	07	▼	Kakasd—Belac	14	8	08	16	23
7 20	15	10	▼	Schöneichel	16	8	05	16	20
7 40	15	30	▼	Bonyhád	22	7	45	16	00

Viteledjék: 3 km-ig 40 fillér, 10 km-ig kilométerenként 14 fillér, 10 km-en feleli kilométerenként 10 fillér.

Szekszárd r. t. város Autóbuszüzeme.